

høvelse, og hvor der blev gjort en Indstilling fra Udvalget — jeg kan i Diebliffet ikke erindre, om det var af hele Udvalget, dets Fleertal eller dets Mindretal, men i ethvert Tilfælde kom der en Indstilling —, den gik ud paa visse Begunstigelser for Skovplantning paa den Jord, hvis Gjennemsnitsfjeldsætningstakt var under 6. Hvad § 2 angaaer, da seer jeg mig istand til at kunne slutte mig til Lovforslaget. Jeg troer, at det kan være forsvareligt nu at gaae til fuldstændig at ophæve Bevillingsmyndigheden i disse Forhold; det forekommer mig rigtigt nok, at denne Paragraph i mange Tilfælde vil gaae ud over Bondestanden langt mere end over Godseierne; men da jeg har seet, at Udvalgets Fleertal ikke har været bange derfor, saa har jeg for mit Bedkommende ogsaa meget godt kunnet slutte mig dertil. §§ 3 og 4 ville efter min Mening nødvendig have den Virkning langtfra at fremme Selveiendom, men tværtimod at hæmme den. Der er ikke nogen Tvivl om, at naar det forbydes Godseieren ved Salg at forbeholde sig visse Stykker af Gaarden, da vil han i mange Tilfælde ikke sælge. Deels vil han ofte af oeconomiske Grunde tvinges til at beholde vedkommende Fæstegaard, og deels vil han af andre Grunde — ikke ligefrem oeconomiske Grunde, men af mange andre Interesser og Hensyn, som han kan have — finde sig foranlediget til hellere at beholde sit Fæstegods end at sælge det, naar det som sagt ikke tillades ham at forbeholde sig enkelte Stykker, som han kan have en særlig Interesse for. Smidlertid har jeg ikke været blind for, at der kan siges meget imod, at Godseierne i en saa vidt Udstrækning, som det nu er Tilfældet, kan benytte den Omfordelingsret af deres Gods, som tilkommer dem, til Udstykning af Gaardene, og dertilgjennem til Unddragelse af en betydelig Deel af Jorden fra Fæstetvang. Ganske at ophæve denne Ret har jeg som sagt ikke kunnet være med til, og jeg har derfor stillet et Forslag til en ny Affattelse af § 3, hvorved denne Ret vil blive meget betydelig indskrænket. For Diebliffet kan en Godseier udstykke sin Fæstegaard saaledes, at der bliver en Hovedparcel af 2 Tønder Hartkorn tilbage, og det

Øvrige bliver Huusparceller, som han kan leie ud, og han kan faae Bevilling til endogfaa kun at udlægge en Hovedparcel af een Tønde Hartkorns Størrelse. Efter det af mig stillede Forslag vil han derimod være nødsaget til at udlægge en Hovedparcel paa 20 Tønder Land til Tact 24, hvilket er et betydeligt større Areal end 2 Tønder Hartkorn. Jeg maa endvidere sige, at det ogsaa i en anden Henseende vil være meget betænkeligt, om Lovforslagets § 3 bliver vedtagen. Det vil nemlig forhindre Udstykning af Fæstegods, hvor der kan være Trang dertil, paa Grund af en fornøden Forøgelse af Huusmands- og Arbejderklassen. Denne Bestemmelse vil forhindre en saadan Udstykning paa Fæstegodsene, thi vel er det saa, at ved § 3 ophæves paa ingen Maade den nu bestaaende Omfordelingsret, Godseieren kan meget godt udlægge Huuslodder, men jeg maa dog sige, at jeg troer, at, hvor ikke Trangen er aldeles overveiende, vil ingen Godseier udlægge Huuslodder, naar disse blive Fæstetvang undergivne. Hvad § 4 angaaer, da har jeg havt megen Betænkelighed ved det Princip, som i denne Paragraph er etableret, men imidlertid har jeg dog troet at kunne gaae ind paa, at det Forbud, som her foreslaaes, virkelig etableres, saalænge som Gaardene vedblive at være Fæstegaarde. Jeg har derfor været med til at stille Forslaget under Nr. 9. Medens § 4 uforandret, som jeg allerede har tilladt mig at bemærke, vil virke hæmmende paa Selveiendoms Fremme, vil § 4 i Forbindelse med det Endringsforslag, der er stillet af et Mindretal i Udvalget under Nr. 9, virke fremmende derpaa. Naar det forbydes en Godseier at fratage en Fæstegaard et enkelt Stykke Skov eller Eng, som han kunde have stor Lyst til og stor oeconomisk Interesse af at have, saalænge han beholder Gaarden som Fæstegaard, men det tillades ham at frastille det, naar han sælger Gaarden, kan det ikke nægtes, at denne Bestemmelse, hvad man ellers kan have at indvende imod den, vil virke fremmende paa Selveiendom. Hvad § 5 angaaer, er jeg enig med det øvrige Udvalg i, at denne Paragraph udgaaer, om end ganske vist af andre Grunde end Udvalgets Fleertal.